

 <p>ЦДПУ Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка</p>	Силабус навчальної дисципліни			
	Назва дисципліни Розвиток лідерства			
	Статус дисципліни Вибіркова			
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка			
Спеціальність	014.04 Середня освіта (Математика) 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) 014.07 Середня освіта (Географія) 014.09 Середня освіта (Інформатика) 017 Фізична культура і спорт			
Освітня програма	Середня освіта (Математика, Інформатика та Економіка) Середня освіта (Біологія та здоров'я людини, Хімія) Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота Середня освіта (Інформатика, Економіка) Фізична культура і спорт			
Рівень вищої освіти	Перший(бакалаврський)			
Форма навчання	Денна			
Курс	2			
Семестр	3			
Обсяг дисципліни	<i>Кредити</i>	3	<i>Години</i>	90
	<i>Лекційні</i>			20
	<i>Практичні/семінарські</i>			14
	<i>Лабораторні</i>			-
	<i>Самостійна робота</i>			56
Семестровий контроль	Залік			
Викладач	Черненко Олександр Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри освітніх наук			
Контактна інформація	o.v.chernenko@cispu.edu.ua			
Кафедра	Освітніх наук			
Факультет	Факультет освітніх наук та мистецтв			
Предмет навчання	Предметом вивчення навчальної дисципліни "Розвиток лідерства" є психологічні, соціальні та організаційні аспекти формування та вдосконалення лідерських якостей, компетенцій і стилів керівництва в контексті сучасних суспільних трансформацій.			
Мета	Метою вивчення навчальної дисципліни «Розвиток лідерства» є: формування системних знань та навичок зі створення лідерського середовища, розвитку лідерства, командоутворення, формуванні в студентів професійних компетентностей, пов'язаних з ефективною побудовою командної роботи і комунікаціями в професійному контексті у сфері управління, оволодіння основами ефективної роботи лідера з колегами, концепціями командної динаміки, вирішення конфліктів, переконання та ведення переговорів, принципами ефективної усної комунікації, створення презентацій хорошої якості.			

014.04 Середня освіта (Математика)**Компетентності**

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК 04. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК 05. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК 06. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК 07. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ФК 01. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК 02. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в математиці.

ФК 03. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів.

ФК 04. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання; формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК 05. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК 06. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

<p>Програмні результати</p>	<p>Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:</p> <p>ПРН 01. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.</p> <p>ПРН 02. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН 03. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 04. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.</p> <p>ПРН 05. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.</p> <p>ПРН 06. Називає і пояснює принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.</p>
	<p>014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)</p>
<p>Компетентності</p>	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі біологія та основи здоров'я і сфери майбутньої професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.</p> <p>ЗК 3. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти</p> <p>ЗК 4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти</p> <p>ЗК 5. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності</p> <p>ЗК 6. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі</p> <p>ЗК 7. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами</p> <p>ЗК 8. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами</p> <p>ЗК 9. Здатність організувати безпечне освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу</p> <p>ЗК 10. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру</p>

	<p>здорового й безпечного способу життя</p> <p>ЗК 11. Здатність планувати освітній процес</p> <p>ЗК 12. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти</p> <p>ЗК 13. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег та надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку.</p> <p>ЗК 14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.</p> <p>СК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей із біології та основ здоров'я та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>СК 2. Здатність створювати або адаптувати навчальні програми, планувати освітній процес на рік, семестр, урок, організувати учнів на уроці, в позаурочній діяльності, їх проєктну діяльність й оцінювати індивідуальні досягнення.</p> <p>СК 3. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації здобувачів базової середньої освіти до саморозвитку й самовдосконалення.</p> <p>СК 4. Здатність формувати у здобувачів освіти систему цінностей інклюзивної освіти, знань та вмінь у сфері організації безпечного й інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК 9. Здатність у процесі навчання та виховання учнів розуміти й реалізовувати стратегію сталого розвитку суспільства.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>ПРН 01. Демонструвати знання і розуміння фундаментальних понять, законів, концепцій і теорій біології, включаючи суміжні галузі науки (хімія, фізика, математика).</p> <p>ПРН 02. Спілкуватись українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватись етики ділового спілкування.</p> <p>ПРН 03. Демонструвати базові знання основних положень філософії, історії та культури України.</p> <p>ПРН 04. Проводити експерименти з біологічними об'єктами, аналізувати й інтерпретувати результати досліджень із застосуванням сучасного обладнання та вимірювальних приладів.</p> <p>ПРН 05. Розв'язувати якісні та кількісні задачі з біології, застосовувати методи математичного аналізу для оцінки результатів досліджень.</p> <p>ПРН 06. Використовувати знання для практичної роботи з біологічними матеріалами: виготовлення гербаріїв, колекцій, цитологічних і гістологічних препаратів.</p> <p>ПРН 07. Забезпечувати безпечне проведення біологічних досліджень в лабораторних і польових умовах відповідно до норм біобезпеки.</p> <p>ПРН 08. Інтегрувати біологічні знання для формування в учнів екологічної свідомості та розуміння стратегій сталого розвитку.</p> <p>ПРН 09. Демонструвати вільне володіння біологічною термінологією державною та іноземною мовами, створювати навчально-методичні матеріали з біології.</p> <p>ПРН 10. Розробляти навчальні програми, навчально-тематичні плани з біології та здоров'я людини відповідно до Державного стандарту освіти.</p> <p>ПРН 11. Використовувати сучасні методики навчання біології, включаючи інтерактивні технології, дистанційне навчання та цифрові інструменти.</p>

014.07 Середня освіта (Географія)**Компетентності**

ЗК1 – базові знання з дисциплін соціально-гуманітарної підготовки в обсязі, необхідному для засвоєння фахових дисциплін та професійної діяльності вчителя.

ЗК2 – здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей, зрозумілого і недвозначного донесення власних висновків, а також знань і пояснень, що їх обґрунтовують, до осіб, які навчаються.

ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.

ЗК4 – здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.

ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти та розв'язувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації, бути ініціативним та підприємливим (підприємницька компетентність).

ЗК7 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8 – здатність до прийняття ефективних рішень у складних і непередбачуваних умовах у професійній діяльності, що потребує застосування нових підходів та прогнозування, відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11 – навички міжособистісної взаємодії, уміння працювати автономно та в команді, спілкуватись з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність); здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства; здатність діяти відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина (громадянська компетентність).

ФК3 – здатність орієнтуватися у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, ефективно та вільно передавати географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; використовувати інновації у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.

ФК5 – здатність до виконання функціональних обов'язків вчителя географії та класного керівника, педагогічного мислення, осмислення та аналізу педагогічної дійсності, застосування творчого підходу, різних підходів до розв'язування педагогічних проблем і ситуацій, планування навчально-виховної роботи з дітьми, педагогами та батьками,

застосування індивідуального підходу, розвитку творчих здібностей та критичного мислення в учнів, активізації пізнавальної діяльності, дотримання педагогічного такту, взаємодії з колегами на засадах партнерства; моніторингу власної педагогічної діяльності, визначення індивідуальних професійних потреб та професійного саморозвитку впродовж життя.

ФК6 – здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньовиховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів, створювати сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, мотивувати учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, управляти учнівським колективом, організувати комунікацію учнів, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною, створювати рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, розвитку у них позитивної самооцінки та я-ідентичності; залучати батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

Програмні результати

ПРН2 – описує основні механізми функціонування природних комплексів, суть територіальної організації суспільства, окремих їх компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

ПРН4 – знає психолого-педагогічні аспекти навчання і виховання учнів, вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації, сучасні теоретичні та прикладні основи методики навчання географії в закладі загальної середньої освіти;

ПРН5 – знає вимоги безпеки життєдіяльності й охорони праці в закладі загальної середньої освіти, санітарно-гігієнічні вимоги до організації освітнього процесу; володіє навичками забезпечення здорового способу життя, збереження здоров'я і високої працездатності;

ПРН6 – знає та розуміє закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ПРН7 – володіє базовими знаннями з дисциплін суспільногуманітарної підготовки, оцінює і прогнозує політичні, економічні, соціальні, культурні процеси та явища.

Уміння

ПРН8 – застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; орієнтується у світовому й національному географічному та освітньо-науковому інформаційному просторі; здійснює пошук і критично оцінює інформацію, оперує нею у професійній діяльності, ефективно та вільно

передає географічні ідеї, принципи та теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій; ефективно використовує інновації у професійній діяльності, створює (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси;

ПРН11 – встановлює закономірності територіальної організації суспільного виробництва та населення, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах;

ПРН14 – застосовує набуті географічні та психолого-педагогічні компетентності, сучасні методики й освітні технології, в тому числі й інформаційні, для формування в учнів ключових і предметних компетентностей, наскрізних умінь та ціннісного ставлення, здійснення міжпредметних зв'язків та формування основ цілісної природничо-наукової картини світу, відповідно до вимог державного стандарту з освітньої галузі «Природника» Державного стандарту базової середньої освіти та концепції Нової української школи;

ПРН16 – враховує в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, психологічні особливості засвоєння ними навчальної інформації з метою діагностики, прогнозу ефективності та корекції освітньо-виховного процесу у середній школі, результатів конкретних педагогічних впливів; застосовує методики психодіагностики у школі з метою здійснення диференційного навчання і оптимізації навчально-виховного процесу, прогнозує розвиток та виховання особистості дитини, результати конкретних педагогічних впливів, створює сприятливий позитивний емоційний клімат на уроці, мотивує учнів та організовує їхню пізнавальну діяльність, конструктивно та безпечно взаємодіє з учасниками освітнього процесу;

ПРН17 – володіє основами професійної культури при підготовці та редагуванні текстів державною мовою зі спеціальності та предметної спеціалізації, а також володіє однією з іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з навчально-методичною літературою зі спеціальності та предметної спеціалізації;

Комунікація

ПРН19 – організовує співпрацю учнів і вихованців та ефективно працює в команді (педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях), визначає оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності; взаємодіє з колегами на засадах партнерства та спілкується з представниками інших професійних груп різного рівня, залучає батьків до освітнього процесу на засадах партнерства;

ПРН20 – розуміє значення культури як форми людського існування, цінує різноманіття та мультикультурність світу, виявляє повагу та цінує українську національну культуру, виражає національну та культурну ідентичність, творчо самовиражається, застосовує соціальні навички (soft skills), керується у своїй діяльності сучасними принципами толерантності, діалогу, співробітництва та гендерної рівності, педагогічно підтримує осіб з особливими освітніми потребами.

Автономія і відповідальність

ПРН21 – самостійно організовує процес навчання, створює рівноправне особистісно зорієнтоване (суб'єкт-суб'єктне), справедливе освітнє середовище, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціокультурних та економічних особливостей, розвиває в учнів позитивну самооцінку та я-

ідентичність, здійснює педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення учнів, підготовки їх до свідомого вибору життєвого шляху; реалізовує свої права і обов'язки як члена суспільства та допомагає реалізуватися учням, усвідомлює цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина, поширює дані цінності серед учнів; здатний реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства.

014.09 Середня освіта (Інформатика)

Компетентності

ЗК 01. Знання й розуміння предметної галузі; розуміння професійної діяльності.
ЗК 02. Здатність застосовувати засвоєні знання, набуті уміння й навички в практичній та професійній діяльності; здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 03. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 04. Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу та критичного оцінювання даних з різних джерел.
ЗК 05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.
ЗК 06. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність проводити дослідження.
ЗК 07. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 08. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК 09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК10. Навички міжособистісної взаємодії; здатність працювати в команді.
ЗК11. Здатність грамотно спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК12. Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.
ЗК13. Здатність діяти на засадах етичних міркувань (мотивів).
ЗК14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
ЗК15. Здатність реалізувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина України.
ЗК16. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ФК 01. Наявність системи наукових знань із дисциплін фундаментальної та професійної підготовки предметної галузі "Інформатика".
ФК 02. Володіння спеціальною професійною термінологією з предметної галузі "Інформатика", уміння її застосовувати та формувати відповідні навички її використання в учнів.
ФК 03. Здатність використовувати знання з математики та фундаментальних наук для розв'язування прикладних задач, в т.ч. із застосуванням ІКТ.
ФК 04. Здатність застосовувати теоретичні знання, демонструвати розуміння наукових фактів, концепцій, теорій, принципів і методів, що стосуються інформатики та ІКТ, при

	<p>вирішенні професійних завдань.</p> <p>ФК 05. Здатність демонструвати знання фактичного матеріалу шкільного курсу інформатики; володіння методикою навчання інформатики, в т.ч. з використанням інноваційних технологій навчання.</p> <p>ФК 06. Здатність розв'язувати задачі з інформатики різного рівня складності, уміти пояснювати їх розв'язування учням.</p> <p>ФК 07. Здатність оволодівати навичками використання сучасних ІКТ і застосовувати їх в практичній та професійній діяльності.</p> <p>ФК 08. Володіння уміннями проектувати, планувати, організовувати та реалізовувати навчальний процес з інформатики (за різними навчальними програмами) в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК 09. Здатність формувати в учнів ключові та предметні ІКТ-компетентності.</p> <p>ФК10. Здатність оволодівати сучасними методиками й технологіями навчання та застосовувати їх в професійній діяльності.</p> <p>ФК11. Здатність формувати в учнів навички безпечної роботи з комп'ютерними мережами.</p> <p>ФК12. Виявляти готовність реалізовувати рівневу та профільну диференціацію навчання інформатики.</p> <p>ФК13. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з інформатики.</p> <p>ФК14. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності, оцінювання педагогічного досвіду.</p> <p>ФК15. Здатність до організації позакласної й позашкільної роботи з інформатики в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ФК16. Здатність забезпечити здоров'я-збереження учнів у навчально-виховному процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК17. Здатність здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та професійного самовизначення школярів.</p>
<p>Програмні результати</p>	<p>Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:</p> <p>ПРН 01. Демонструвати глибокі фундаментальні знання з основних розділів інформатики.</p> <p>ПРН 02. Знати методи розробки та дослідження алгоритмів розв'язування задач з інформатики, знати методики оцінювання ефективності алгоритмів; володіти мовами програмування різних видів, розуміти їх переваги при розв'язуванні базових задач інформатики.</p> <p>ПРН 03. Виявляти знання та розуміння математики та інших фундаментальних наук, що лежать в основі предметної галузі "Інформатика", на рівні, необхідному для досягнення результатів освітньої програми; мати цілісне уявлення про математику як науку, розуміти її місце в сучасному світі й системі наук.</p> <p>ПРН 04. Знати психолого-педагогічні теорії навчання, розуміти актуальні проблеми розвитку педагогіки та методики навчання, здатність інтегрувати знання, аналізувати й порівнювати педагогічні технології, експериментувати в педагогічній діяльності.</p> <p>ПРН 05. Знати концептуальні засади шкільної освіти в галузі інформатики, цілі та завдання навчання інформатики в закладах загальної середньої освіти.</p>

	<p>ПРН 06. Знати методику подання конкретних тем шкільного курсу інформатики в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>ПРН 07. Розрізняти, критично осмислювати й використовувати традиційні та спеціальні підходи до навчання учнів інформатики, сучасні методи навчання і форми організації навчально-пізнавальної діяльності учнів.</p> <p>ПРН 08. Знати теоретичні засади контролю, діагностування та моніторингу навчальних досягнень учнів.</p> <p>ПРН 09. Володіти методологією наукового пізнання та формування інформаційної картини світу, розуміти закони, методи та методики проведення наукових та прикладних досліджень, в т.ч. з використанням ІКТ.</p>
	017 Фізична культура і спорт
Компетентності	<p>ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК5. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ФК1. Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості.</p> <p>ФК2. Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях.</p> <p>ФК3. Здатність до організації оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних груп населення.</p> <p>ФК4. Здатність визначати заходи з фізкультурно-спортивної реабілітації та форми адаптивного спорту для осіб, що їх потребують.</p> <p>ФК5. Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя.</p> <p>ФК6. Здатність до розуміння ретроспективи формування сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК10. Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми.</p> <p>ФК11. Здатність аналізувати прояви психіки людини під час занять фізичною культурою і спортом.</p> <p>ФК13. Здатність застосовувати сучасні технології управління суб'єктами сфери фізичної культури і спорту.</p> <p>ФК14. Здатність до безперервного професійного розвитку</p>
Програмні результати	<p>Кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:</p> <p>ПРН1. Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем.</p> <p>ПРН2. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування.</p> <p>ПРН3. Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.</p> <p>ПРН4. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.</p>

ПРН5. Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

Зміст дисципліни

Розділ 1. Основні концептуальні засади лідерства як управлінського феномену

Тема 1: Лідерство та комунікації у суспільстві

Лідерство у сучасному суспільстві. Підходи щодо формування актуальних лідерських якостей в умовах трансформацій. Комунікативна діяльність. Взаємозв'язок лідерства та комунікативного процесу. Лідерство. Комунікативне лідерство. Трансформаційне суспільство. Формальне лідерство. Неформальне лідерство. Ефективне лідерство. Організаційна культура. Авторитарний стиль. Демократичний стиль. Ліберальний стиль. Ситуаційний підхід. Особистісні якості. Поведінковий підхід. Пасіонарність. Авторитет. Влада. Комунікативна компетентність. Зворотний зв'язок з командою. Психоаналіз. Трансформаційна парадигма.

Тема 2: Структура лідерських якостей. Типологія лідерства

Структура лідерських якостей. Формування лідерського потенціалу у процесі професійної співпраці. Типологізація лідерства. Реалізація лідерського потенціалу у процесі комунікативної взаємодії. Лідерські якості. Особистісні якості. Мотиваційний компонент. Емоційно-вольовий компонент. Діловий компонент. Інтелектуально-креативні якості. Морально-вольові якості. Організаторсько-ділові якості. Емоційно-комунікативні якості. Лідерський потенціал. Позанавчальна діяльність. Конкурентне середовище. Школа лідера. Саморегуляція. Професійна компетентність. Традиційне лідерство. Харизматичне лідерство. Рационально-легальне лідерство. Інструментальне лідерство. Експресивне лідерство.

Тема 3: Група та команда: порівняльна характеристика, поняття та механізм

Групова динаміка: поняття та механізм. Поняття команди її ознаки та види. Загальна характеристика основних моделей команди. Порівняльна характеристика роботи команд і груп. Цілі групи. Норми групи. Соціальний контроль. Соціальні санкції. Структура групи. Формальна структура. Неформальна структура. Згуртованість групи. Стратометрична концепція. Конформізм. Внутрішній конформізм. Зовнішній конформізм. Фази розвитку групи. Інструментальна активність. Експресивна активність. Команда. Взаємозамінність. Самоврядування. Переваги командної роботи. Недоліки командної роботи. Діада. Тріада. Команди з розв'язання проблем. Творчі команди. Тактичні команди. Бізнес-команда. Офіс президента. Багатофункціональна команда. Особлива команда. Команда пошуку і порятунку. Команда "чорнової роботи". SWAT-команда. Спортивна команда. Театральна команда. Транснаціональна команда. Функціональна команда. Навички співпраці. Групові процедури. Синергія. Групове мислення.

Тема 4: Класифікація соціальних груп

Соціальна діяльність, її конкретні види та форми є основним інтегруючим фактором і головною ознакою соціальної групи. Участь членів групи в спільній діяльності зумовлює формування психологічної спільності між ними. Саме в цьому разі група стає об'єктом соціально-психологічного аналізу. Соціальна діяльність. Психологічна спільність. Групова

свідомість. Почуття «ми». Соціально-психологічний аналіз. Склад групи. Структура групи. Групові процеси. Групові норми. Групові цінності. Соціальний контроль. Соціальні санкції. Експектації. Умовні групи. Реальні групи. Великі групи. Малі групи. Формальні групи. Неформальні групи. Референтні групи. Групи належності. Дифузні групи. Асоціації. Корпорації. Колективи. Психічний склад. Соціальний характер. Звичаї. Традиції. Соціальна фацилітація. Соціальна інгібіція. Взаємодія. Комуникативна структура. Лідерство. Керівництво.

Тема 5: Формування команди в організації

Команда. Командоутворення. Тімбілдінг. Розвиток команди. Командний дух. Спільна мета. Взаємозамінність. Взаємна відповідальність. Самоврядування. Згуртованість. Синергія. Командні ролі. Психологічна сумісність. Гетерогенність. Гомогенність. Ситуаційне лідерство. Групові норми. Колективна відповідальність. Інструментальна активність. Соціоемоційна активність. Організаційна діагностика. Міжкомандні взаємини. Функціонально-рольовий розподіл. Мотивація. Лояльність. Неформальні відносини. Етапи формування команди. Формування (Forming). Буря (Storming). Нормування (Norming). Виконання (Performing). Завершення/перетворення (Adjourning). Інституалізація. Спільне бачення. Позиціонування. Рефлексія. Типологічний підхід. Психотипи. Стратег (NT). Дипломат (NF). Логіст (SJ). Тактик (SP). Рольовий підхід. Системне мислення. Комуникативні навички. Лідерські здібності. Управління груповими процесами. Діагностична компетентність. Зворотний зв'язок. Команда змін. Активна меншина. Трансформаційний вплив. Командна сировка. Тренінги навичок. Груподинамічні тренінги. Ділові ігри. Командний коучинг. Природний розвиток команди.

Розділ 2. Практичні аспекти розвитку лідерства

Тема 6: Концепція командних ролей

Командні ролі. Р. Мередіт Белбін. Активні ролі. Ролі, орієнтовані на людей. Ролі, орієнтовані на мислення. Форматор. Генератор ідей. Реалізатор. Завершувач/Фінішер. Координатор. Командний гравець. Дослідник ресурсів. Експерт з моніторингу. Спеціаліст. Таємний інформатор. Психологічна сумісність. Міжособистісне спілкування. Згуртованість команди. Екстраверт. Інтроверт. Критичне мислення. Організаційна культура. К. Камерон. Р. Куїнн. Кланова культура. Адхократична культура. Бюрократична культура. Ринкова культура. Диференціація. Інтеграція. Органічний дизайн. Механічний дизайн. Невизначеність середовища. Командна робота. Лояльність. Інновації. Конкурентоспроможність. Ринкова частка. Стабільність.

Тема 7: Управлінські рішення: сутність, роль та значення

Управлінське рішення. Прийняття рішень. Менеджмент. Суб'єкт управління. Об'єкт управління. Процес управління. Планування. Організація. Мотивація. Контроль. Координуючий вплив. Цілі організації. Поділ праці. Професіоналізм. Класифікація рішень. Технічні рішення. Економічні рішення. Соціальні рішення. Одноосібні рішення. Колегіальні рішення. Колективні рішення. Програмовані рішення. Непрограмовані рішення. Автоматичні рішення. Бліц-рішення. Експрес-рішення. Лонгировані рішення. Стратегічні рішення. Тактичні рішення. Оперативні рішення. Загальні рішення. Часткові рішення. Складні

рішення. Середньої складності рішення. Прості рішення. Інноваційні рішення. Стандартні рішення. Ординарні рішення. Синергічні рішення. Асинергічні рішення. Централізовані рішення. Децентралізовані рішення. Консультативні рішення. Спільні рішення. Парламентські рішення. Безальтернативні рішення. Бінарні рішення. Багатоваріантні рішення. Урівноважені рішення. Імпульсивні рішення. Інертні рішення. Ризиковані рішення. Обережні рішення. Алгоритмічні рішення. Евристичні рішення. Локальні рішення. Глобальні рішення. Письмові рішення. Усні рішення. Детерміновані рішення. Імовірнісні рішення. Довгострокові рішення. Середньострокові рішення. Короткострокові рішення. Вибіркові рішення. Систематичні рішення. Класична теорія менеджменту. Наукове управління. Адміністративна школа. Поведінковий підхід. Школа людських відносин. Школа організаційної поведінки. Кількісний підхід. Процесний підхід. Системний підхід. Ситуаційний підхід. Американська школа. Німецька школа. Японська школа. Діагноз проблеми. Формулювання обмежень. Критерії рішень. Визначення альтернатив. Оцінка альтернатив. Вибір альтернативи. Постановка проблеми. Пошук інформації. Операційний аналіз. Консенсус. Раціональність. Економічна вигода. Математичні моделі. Людський фактор. Стимулювання праці. Управлінська реальність.

Тема 8: Організація та проведення нарад і робочих зустрічей

Нарада. Засідання. Збори. Ділові переговори. Порядок денний. Регламент наради. Колективне обговорення. Мозкова атака. Стенограма наради. Протокол наради. Ефективність наради. Цілеспрямованість. Обмін інформацією. Демократизація управління. Виховне значення наради. Інструктивна нарада. Оперативна нарада. Телеконференція. Активізація учасників. Конфліктна ситуація.

Тема 9: Класифікація ділових нарад та методика їх раціонального проведення

Ділова нарада. Засідання. Збори. Переговори. Порядок денний. Регламент наради. Колективне обговорення. Мозкова атака. Стенограма. Протокол. Ефективність наради. Цілеспрямованість. Обмін інформацією. Демократизація управління. Виховне значення. Інструктивна нарада. Оперативна нарада. Телеконференція. Активізація учасників. Конфліктна ситуація. Підготовка наради. Вступне слово. Обговорення питань. Підбиття підсумків. Чіткість формулювань. Участь підлеглих. Компроміс. Тактичні прийоми. Ввічливість. Довіра.

Тема 10: Міжособистісні комунікації в груповій або командній роботі

Міжособистісна комунікація. Групове спілкування. Вербальна комунікація. Невербальна комунікація. Письмова комунікація. Канали комунікації. Бар'єри комунікації. Фізичні бар'єри. Психологічні бар'єри. Культурні відмінності. Активне слухання. Емпатія. Відкрита мова. Позитивна мова. Сприятливе середовище. Стереотипи. Мова тіла. Презентація. Торгова презентація. Маркетингова презентація. Навчальна презентація. Корпоративна презентація. Презентація-брифінг. Презентація-ексклюзив. Презентація-конференція. Презентація-шоу. Візуалізація матеріалу. Шрифти презентації. Переходи слайдів. Контрастність кольорів.

Критерії оцінювання роботи студентів	<p><i>Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни складається з поточного (під час практичних занять та результатів виконання навчальних завдань) і підсумкового (семестрового) контролю у формі екзамену за національною шкалою та шкалою ЄКТС: 100-балів, з яких 52 бали – виконання завдань семінарських занять, 4 бали – контрольна робота, 4 бали – індивідуальне навчально- дослідне завдання (ІНДЗ) та 40 балів – залік.</i></p>
Політика курсу	<p><i>Протягом семестру кожен студент повинен відвідувати лекції, брати активну участь в обговоренні питань на семінарах, виконувати практичні завдання, брати участь у дискусіях, виконувати індивідуальне навчально-дослідне завдання.</i></p> <p><i>Політика академічної доброчесності: практичні завдання, індивідуальні навчально-дослідні, та інші завдання передбачені навчальною дисципліною виконуються студентами самостійно. Використані у роботах студентів судження, ідеї, результати досліджень, тощо обов'язково посилаються на джерело: онлайн-ресурс, авторська робота, наукова праця, підручник, журнал, стаття, тощо.</i></p>
Інформаційне забезпечення	<p><i>Google Classroom</i> https://classroom.google.com/c/ODAxNTg0NTAwNTk3?cjc=jxlgбраи, <i>Google Meet, Viber, Telegram</i></p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Аудиторія теоретичного навчання, проєктор, ноутбук, смартфон, науково-методична література, презентаційні матеріали</i></p>